

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

6 mai 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 décembre 1998
relative aux normes de produits ayant
pour but la promotion de modes
de production et de consommation durables
et la protection de l'environnement,
de la santé et des travailleurs
afin d'interdire l'usage
des produits en plastique oxodégradable
et de certains autres à usage unique**

AMENDEMENTS

déposés en deuxième lecture

Voir:

Doc 55 0160/ (S.E. 2019):

- 001: Proposition de loi de M. Ben Achour et consorts.
- 002: Modification auteur.
- 003: Amendement.
- 004: Modification auteur.
- 005 à 007: Amendements.
- 008: Rapport.
- 009: Articles adoptés en première lecture.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

6 mei 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
21 december 1998 betreffende de
productnormen**

**ter bevordering van duurzame productie- en
consumptiepatronen en ter bescherming
van het leefmilieu, de volksgezondheid en
de werknemers, teneinde een verbod in te
stellen op het gebruik van oxo-degradeerbare
kunststofproducten en van sommige andere
kunststofproducten voor eenmalig gebruik**

AMENDEMENTEN

ingedien in tweede lezing

Zie:

Doc 55 0160/ (B.Z. 2019):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Ben Achour c.s.
- 002: Wijziging indiener.
- 003: Amendement.
- 004: Wijziging indiener.
- 005 tot 007: Amendementen.
- 008: Verslag.
- 009: Artikelen aangenomen in eerste lezing.

02081

N° 23 DE M. BEN ACHOUR

Art. 1/1 (*nouveau*)**Insérer un article 1er/1, rédigé comme suit:**

“Art. 1/1. La présente loi transpose partiellement la directive (UE) 2019/904 du Parlement européen et du Conseil du 5 juin 2019 relative à la réduction de l’incidence de certains produits en plastique sur l’environnement et la directive (UE) 2015/720 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2015 modifiant la directive 94/62/CE en ce qui concerne la réduction de la consommation de sacs en plastique légers.”

JUSTIFICATION

Comme indiqué dans la note de légistique de la Chambre relative à cette proposition de loi, dans la mesure où notre volonté est de transposer partiellement la directive 2019/904, il en découle que le droit interne doit comporter une référence à cette directive transposée. Pour chaque directive à transposer, on insérera donc après l'article 1er un article rédigé comme suit:

“Art. X. La présente loi transpose partiellement la directive ...” /

“Art. X. Deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn ...”.

Comme indiqué dans la note de légistique de la Chambre relative à cette proposition de loi, puisqu'il résulte des amendements n°s 12 et 21, adoptés en première lecture (DOC 55 0160/007), et des avis sur lesquels ces amendements se fondent, que la volonté de leur auteur consiste à transposer partiellement la directive 2015/720 modifiant la directive 94/62/CE, il en découle que le droit interne doit comporter une référence à cette directive transposée. Pour chaque directive à transposer, on insérera donc après l'article 1er un article rédigé comme suit:

“Art. X. La présente loi transpose partiellement la directive ...” /

NR. 23 VAN DE HEER BEN ACHOUR

Art. 1/1 (*nieuw*)**Een artikel 1/1 invoegen, luidende:**

“Art. 1/1. Deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu en van richtlijn (EU) 2015/720 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 tot wijziging van richtlijn 94/62/EG betreffende de vermindering van het verbruik van lichte plastic draagtassen.”

VERANTWOORDING

Zoals aangegeven in de wetgevingstechnische nota van de Kamer over dit wetsvoorstel, moet, in zoverre het de bedoeling is richtlijn 2019/904 gedeeltelijk om te zetten, in intern recht een verwijzing naar die omgezette richtlijn worden opgenomen. Voor elke om te zetten richtlijn voeg men dus, na artikel 1, een artikel in dat luidt als volgt:

“Art. X. La présente loi transpose partiellement la directive ...” /

“Art. X. Deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn ...”.

Uit de in eerste lezing aangenomen amendementen nrs. 12 en 21 (DOC 55 0160/007) en uit de adviezen waarop die amendementen zijn gebaseerd, blijkt dat het de bedoeling van de indiener ervan is richtlijn 2015/720 tot wijziging van richtlijn 94/62/EG gedeeltelijk om te zetten. Daarom moet, zoals aangegeven in de wetgevingstechnische nota van de Kamer over dit wetsvoorstel, in intern recht een verwijzing naar die omgezette richtlijn worden opgenomen. Voor elke om te zetten richtlijn voeg men dus, na artikel 1, een artikel in dat luidt als volgt:

“Art. X. La présente loi transpose partiellement la directive ...” /

“Art. X. Deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn ...”.

Malik BEN ACHOUR (PS)

“Art. X. Deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn ...”.

N° 24 DE M. BEN ACHOUR

Art. 2

Remplacer le 26° proposé par ce qui suit:

“26° sac en plastique à usage unique: un sac en plastique léger ou un sac en plastique très léger au sens de la directive 94/62/CE du Parlement européen et du Conseil, du 20 décembre 1994, relative aux emballages et aux déchets d’emballages, fabriqué entièrement ou partiellement à partir de plastique, et qui n'est pas conçu, créé ou mis sur le marché pour être, pendant sa durée de vie, réutilisé pour un usage identique à celui pour lequel il a été conçu.”

JUSTIFICATION

Nous suivons ainsi l'avis de la note de légistique de la Chambre relative à cette proposition de loi. Les deux parties de la définition sont en effet condensées en une phrase afin d'éviter d'insérer dans l'énumération une phrase incidente. La directive 2015/720 apportant des modifications à la directive 94/62/CE, c'est cette dernière qu'il convient de viser directement dans le renvoi opéré par la définition. L'épaisseur des sacs en plastique léger et des sacs en plastique très léger étant définie par la directive 94/62/CE, telle que modifiée par la directive 2015/720, nul besoin de la rappeler ici.

Malik BEN ACHOUR (PS)

Nr. 24 VAN DE HEER BEN ACHOUR

Art. 2

Het bepaalde onder het voorgestelde 26° vervangen als volgt:

“26° plastic draagtas voor eenmalig gebruik: een lichte plastic draagtas of een zeer lichte plastic draagtas in de zin van richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingsafval, die geheel of gedeeltelijk van kunststof is gemaakt en die niet werd ontworpen, geproduceerd of in de handel gebracht om binnen zijn levensduur opnieuw te worden gebruikt voor het doel waarvoor hij was ontworpen.”

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe rekening te houden met de wetgevingstechnische nota van de Kamer over dit wetsvoorstel. De twee delen van de definitie worden aldus samengevoegd in één zin, om te voorkomen dat in de opsomming een tussenzin wordt gebruikt. Doordat richtlijn 2015/720 wijzigingen aanbrengt in richtlijn 94/62/EG moet de definitie rechtstreeks naar die laatste richtlijn verwijzen. Aangezien de wanddikte van de lichte en de heel lichte plastic draagtassen wordt bepaald bij richtlijn 94/62/EG, als gewijzigd bij richtlijn 2015/720, hoeft die hier niet te worden herhaald.

N° 25 DE M. BEN ACHOUR

Art. 2

Apporter les modifications suivantes:

1° dans la phrase introductory, remplacer les mots “est complété par les 23° à 26°, suivants” par les mots “est complété par les 23° à 30°, suivants”;

2° compléter cet article par les mots suivants:

“27° sac plastique à usage unique scellé par une bande adhésive haute sécurité: sac en plastique à témoin d’intégrité requis par ou en vertu de la réglementation communautaire dans le domaine de la sûreté de l’aviation civile, pour le conditionnement de liquides, aérosols et gels achetés dans un point de vente situé côté piste au-delà du point de contrôle des cartes d’embarquement ou dans la zone de sûreté à accès réglementé, ou à bord d’un aéronef ou dans un autre aéroport soumis à des exigences similaires;

28° sac plastique à usage unique scellé par une soudure robuste: sac en plastique à témoin d’intégrité requis par ou en vertu de la réglementation communautaire dans le domaine de la sûreté de l’aviation civile, pour le conditionnement de liquides, aérosols et gels achetés dans un point de vente situé côté piste au-delà du point de contrôle des cartes d’embarquement ou dans la zone de sûreté à accès réglementé, ou à bord d’un aéronef ou dans un autre aéroport soumis à des exigences similaires;

29° sac biosourcé: tout sac d’origine biologique, à l’exclusion des matières intégrées dans des formations géologiques ou fossilisées, et qui ne contient pas d’organisme génétiquement modifié.

30° écouler: permettre au détaillant de pouvoir liquider, en en permettant l’usage, ses réserves de sacs en plastique.”

Nr. 25 VAN DE HEER BEN ACHOUR

Art. 2

De volgende wijzigingen aanbrengen:

1° in de inleidende zin, de woorden “wordt aangevuld met de volgende bepalingen onder 23° tot 26°” vervangen door de woorden “wordt aangevuld met de volgende bepalingen onder 23° tot 30°”;

2° dit artikel aanvullen als volgt:

“27° plastic draagtas voor eenmalig gebruik met klevende hogeveiligheidssluiting: manipulatieaantonende plastic draagtas vereist bij of krachtens de communautaire regelgeving inzake de veiligheid van de burgerluchtvaart, voor de verpakking van vloeistoffen, spuitbussen en gels aangekocht in een verkooppunt gelegen aan de luchtzijde van de luchthaven voorbij het punt waarop de instapkaarten worden gecontroleerd of in de om veiligheidsredenen beperkt toegankelijke zone, dan wel aan boord van een luchtvaartuig of in een andere luchthaven met gelijksoortige vereisten;

28° plastic draagtas voor eenmalig gebruik met stevige naden: manipulatieaantonende plastic draagtas vereist bij of krachtens de communautaire regelgeving inzake de veiligheid van de burgerluchtvaart, voor de verpakking van vloeistoffen, spuitbussen en gels aangekocht in een verkooppunt gelegen aan de luchtzijde van de luchthaven voorbij het punt waarop de instapkaarten worden gecontroleerd of in de om veiligheidsredenen beperkt toegankelijke zone, dan wel aan boord van een luchtvaartuig of in een andere luchthaven met gelijksoortige vereisten;

29° biogebaseerde draagtas: elke draagtas van biologische oorsprong, met uitsluiting van de stoffen die in geologische formaties of fossielen aanwezig zijn, en die geen genetisch gemodificeerd organisme bevat;

30° van de hand doen: de kleinhandelaar de mogelijkheid bieden zijn voorraad aan plastic draagtassen weg te werken door het gebruik ervan toe te staan.”

JUSTIFICATION

L'article 9/3, alinéa 1er, proposé, contient de nouvelles notions, non encore utilisées par la législation fédérale: la "bande adhésive haute sécurité" (1°), la "soudure robuste" (1°) et le sac "biosourcé" (4°). Lorsque la simple consultation d'un dictionnaire ne suffit pas pour connaître la signification exacte d'une notion, une définition légale s'impose. Afin de garantir la sécurité juridique, nous apportons une définition à ces notions, suivant ainsi l'avis de la note de légistique de la Chambre relative à cette proposition de loi.

Afin de garantir la sécurité juridique, il en est de même pour le mot "écouler" utilisé dans le nouvel article 7 inséré par l'amendement n° 7. Cette notion n'est en effet utilisée ni par la loi du 21 décembre 1998, ni par la directive 2015/720, ni par la directive 94/62/CE.

Malik BEN ACHOUR (PS)

VERANTWOORDING

Het voorgestelde artikel 9/3, eerste lid, bevat nieuwe begrippen die nog niet werden gebruikt in de federale wetgeving, met name "klevende hoge-veiligheidssluiting" (1°), "stevige naden" (1°) en "draagtas op basis van biomateriaal" (4°). Wanneer het louter raadplegen van een woordenboek niet volstaat om te weten te komen wat een begrip precies betekent, moet het wettelijk worden gedefinieerd. Ter wille van de rechtszekerheid strekt dit amendement ertoe al deze begrippen te omschrijven en aldus gevolg te geven aan het advies dat de Juridische Dienst van de Kamer in haar wetgevingstechnische nota ter zake heeft verleend.

Nog ter waarborging van de rechtszekerheid wordt ook omschreven wat wordt bedoeld met het woord "opgebruiken", dat wordt gebruikt in het bij amendement nr. 7 ingevoegde artikel 7. Dat woord komt immers niet voor in de wet van 21 december 1998, noch in richtlijn 2015/720 en richtlijn 94/62/EG.

N° 26 DE M. BEN ACHOUR

Art. 6

Remplacer l'article 9/3 proposé par ce qui suit:

"Art. 9/3. Il est interdit de mettre sur le marché des sacs en plastique à usage unique conçus pour être utilisés en points de vente, couverts ou non, en vue d'emballer et/ou transporter la marchandise lors des achats, à l'exception de:

1° ceux scellés par une bande adhésive haute sécurité et/ou des soudures robustes dans les aéroports;

2° ceux destinés à la collecte de déchets;

3° ceux destinés à des usages médicaux;

4° ceux destinés à l'emballage de denrées alimentaires vendues au détail, humides, liquides ou contenant des liquides susceptibles de couler pour autant que le sac soit biosourcé et compostable à domicile;

5° ceux très légers destinés à l'emballage primaire de plantes aquatiques et d'animaux aquatiques.

La teneur minimale en matière biosourcée de ces sacs visés à l'alinéa 1er, 4°, est fixée à 40 % à partir du 1er septembre 2020 et à 60 % à partir du 1er janvier 2025.

Le Roi peut prévoir des exceptions supplémentaires à l'interdiction prévue à l'alinéa 1er."

JUSTIFICATION

Comme le rappelle la note de légistique, puisqu'une énumération ne devrait jamais comporter une phrase incidente, la phrase incidente initiale du 2° est reprise dans un nouvel alinéa après l'énumération. Il s'agit de la phrase "la teneur minimale en matière biosourcée de ces sacs visés à l'alinéa 1er, 4°, est fixée à 40 % à partir du 1er septembre 2020 et à 60 % à partir du 1er janvier 2025." Les dates sont également

Nr. 26 VAN DE HEER BEN ACHOUR

Art. 6

Het voorgestelde artikel 9/3 vervangen als volgt:

"Art. 9/3. Het is verboden plastic draagtassen voor eenmalig gebruik, die zijn ontworpen om in al dan niet overdekte verkooppunten te worden gebruikt om goederen bij aankopen te verpakken en/of te vervoeren, in de handel te brengen, met uitzondering van:

1° op de luchthavens, die welke zijn voorzien van een klevende hoge-veiligheidssluiting en/of stevige naden;

2° die welke zijn bestemd voor vuilnisophaling;

3° die welke zijn bestemd voor medisch gebruik;

4° die welke zijn bestemd voor het inpakken van in kleine hoeveelheden verkochte voedingswaren die vochtig of vloeibaar zijn of die vloeistoffen bevatten die kunnen uitlopen, op voorwaarde dat het gaat om een biogebaseerde draagtas die geschikt is voor thuiscomposting;

5° de zeer lichte plastic draagtassen voor de primaire verpakking van waterplanten en -dieren.

Vanaf 1 september 2020 bestaan de in het eerste lid, 4°, bedoelde draagtassen uit minstens 40 % biomateriaal en vanaf 1 januari 2025 uit minstens 60 % biomateriaal.

De koning kan bijkomende uitzonderingen bepalen op het in het eerste lid bedoelde verbod."

VERANTWOORDING

In de wetgevingstechnische nota wordt erop gewezen dat een opsomming nooit een tussenzin mag bevatten; daarom werd de oorspronkelijke tussenzin uit de bepaling onder 2° opgenomen in een nieuw lid na de opsomming. De nieuwe zin luidt: "Vanaf 1 september 2020 bestaan de in het eerste lid, 4°, bedoelde draagtassen uit minstens 40 % biomateriaal en vanaf 1 januari 2025 uit minstens 60 % biomateriaal". Ook

précisées: à défaut, l'obligation n'a pas une portée suffisamment précise.

Par ailleurs, dans le dernier alinéa, nous ajoutons le mot "supplémentaires" après "exceptions", comme préconisé dans la note de légistique.

Malik BEN ACHOUR (PS)

de data worden preciezer vermeld; zo niet zou de strekking van de verplichting onvoldoende duidelijk zijn.

Voorts wordt in het laatste lid, vóór het woord "uitzonderingen", het woord "bijkomende" ingevoegd, zoals aanbevolen in de wetgevingstechnische nota.

N° 27 DE M. BEN ACHOUR

Art. 8

Dans l’alinéa 3, apporter les modifications suivantes:

1° remplacer les mots “l’article 6 entre” par les mots “les articles 2, 3, 6 et 7 entrent”;

2° supprimer la dernière phrase.

JUSTIFICATION

Comme le rappelle la note de légistique, l’article 2 doit entrer en vigueur simultanément avec l’article 6 pour définir les notions que cette dernière disposition emploie. L’article 3 le doit également, pour pouvoir insérer l’article 6 dans la bonne division. L’article 7 le doit également, afin de rendre les dispositions pénales applicables.

Malik BEN ACHOUR (PS)

Nr. 27 VAN DE HEER BEN ACHOUR

Art. 8

In het derde lid de volgende wijzigingen aanbrengen:

1° de woorden “treedt artikel 6” vervangen door de woorden “treden de artikelen 2, 3, 6 en 7”;

2° de laatste zin weglaten.

VERANTWOORDING

In de wetgevingstechnische nota wordt erop gewezen dat artikel 2 gelijktijdig met artikel 6 in werking moet treden om de in die bepaling gehanteerde begrippen te definiëren. Ook artikel 3 moet dan in werking treden, opdat artikel 6 in de juiste afdeling kan worden ingevoegd. Hetzelfde geldt voor artikel 7, om de strafbepalingen toepasbaar te maken.

N° 28 DE M. BEN ACHOURArt. 7/1 (*nouveau*)**Insérer un article 7/1, rédigé comme suit:**

"Art. 7/1. Les sacs en plastique dont la mise sur le marché est interdite en vertu de l'article 9/3 de la même loi, payés par le détaillant avant la date d'entrée en vigueur visée par l'article 8, alinéa 2, de la présente loi, peuvent encore être écoulés pendant une période de six mois à partir de cette date."

JUSTIFICATION

L'idée de cet amendement n'est pas nouvelle et correspond toujours à notre volonté de permettre aux commerçants et au secteur de la grande distribution d'écouler leurs stocks dans un délai de six mois après l'adoption de la loi par le Parlement.

Cet article est en effet repris de la deuxième phrase de l'alinéa 3 de l'article 8 adopté en première lecture que nous avons donc supprimé de l'article en question (voir amendement n° 6 concernant l'article 8). Cette phrase se trouvait à l'origine à un autre endroit (voir l'amendement n° 7 concernant l'article 6 de la proposition de loi initiale) mais elle a ensuite été retirée, par la commission, de l'article 9/3 proposé (via l'article 6). En effet, la reprise de cette idée dans un article nouveau fait suite aux recommandations de la note de légistique. Par ailleurs, et comme l'indique également ladite note de légistique, tous les sacs en plastique ne sont pas visés: il convient de clarifier qu'il ne s'agit que de ceux dont la mise sur le marché est interdite en vertu de l'article 9/3. La date d'entrée en vigueur est également précisée.

On définit en outre dans l'article 2 le mot "écouler" afin de garantir la sécurité juridique. Cette notion n'est en effet utilisée ni par la loi du 21 décembre 1998, ni par la directive 2015/720, ni par la directive 94/62/CE.

Malik BEN ACHOUR (PS)

Nr. 28 VAN DE HEER BEN ACHOURArt. 7/1 (*nieuw*)**Een artikel 7/1 invoegen, luidende:**

"Art. 7/1. De plastic draagtassen waarvan het in de handel brengen krachtens artikel 9/3 van dezelfde wet verboden is en die door de kleinhandelaar zijn betaald vóór de datum van inwerkingtreding bedoeld in artikel 8, tweede lid, van deze wet, mogen vanaf die datum nog gedurende zes maanden van de hand worden gedaan."

VERANTWOORDING

Het idee achter dit amendement is niet nieuw; het is nog steeds de bedoeling van de indieners om de winkeliers en de grootdistribution de mogelijkheid te geven binnen een termijn van zes maanden na de aanneming van de wet door het Parlement hun voorraden van de hand te doen.

De voorgestelde tekst van dit artikel heeft immers dezelfde teneur als de tweede zin van het derde lid van artikel 8 zoals aangenomen in eerste lezing. Die zin stond oorspronkelijk elders (zie amendement nr. 7 betreffende artikel 6 van het oorspronkelijke wetsvoorstel), maar werd naderhand door de commissie uit het via artikel 6 voorgestelde artikel 9/3 weggeletten. Door dat aspect in een nieuw artikel op te nemen, wordt gevold gegeven aan de in de wetgevingstechnische nota geformuleerde aanbevelingen. Zoals eveneens in die nota wordt aangegeven, is het niet de bedoeling dat een en ander op alle kunststofzakken van toepassing is; er moet worden verduidelijkt dat het alleen gaat om de zakken waarvan het in de handel brengen krachtens artikel 9/3 verboden is. Bovendien wordt de datum van inwerkingtreding nauwkeurig aangegeven.

Ter wille van de rechtszekerheid wordt voorts in artikel 2 het begrip "van de hand doen" omschreven. Dat begrip komt immers niet voor in de wet van 21 december 1998 en evenmin in richtlijn 2015/720 of in richtlijn 94/62/EG.

N° 29 DE M. DE MAEGD
 (sous-amendement à l'amendement n° 26)

Art. 6

Dans l'article 9/3 proposé, remplacer le 1° par ce qui suit:

“1° ceux scellés par une bande adhésive haute sécurité et/ou des soudures robustes;”.

JUSTIFICATION

Cet amendement supprime les mots “dans les aéroports”, il apparaît que ce genre de sac de sécurité est utilisé également dans d’autres lieux. Il est plus raisonnable d’indiquer l’exception sans spécifier le lieu d’utilisation.

Michel DE MAEGD (MR)

Nr. 29 VAN DE HEER DE MAEGD
 (subamendement op amendement nr. 26)

Art. 6

In het voorgestelde artikel 9/3 het bepaalde onder 1° vervangen door wat volgt:

“1° die welke zijn voorzien van een klevende hogevigheidssluiting en/of stevige naden;”.

VERANTWOORDING

Dit amendement strekt ertoe de woorden “op de luchthavens”, weg te laten, aangezien dergelijke veiligheidszakken blijkbaar ook elders worden gebruikt. Het is redelijker de uitzondering te vermelden zonder de plaats van het gebruik aan te geven.